

Mladá Vožice | Detail mlýnu

Identifikační údaje

Adresa	Mladá Vožice Radvanov - 391 43
Okres	Tábor
Katalogové číslo	P 182
Katastrální území	Mladá Vožice
GPS	49° 30' 44.6" 14° 49' 46.9"
Mapová značka	Holandský / Ruiny objektu, zbytky stěn
Poloha vůči obci	300 m S od obce
Číslo kulturní památky -	
Přístupnost	Volně přístupný
Rok stavby	před 1840
Rok zániku	

Stručný popis

Z mohutného mlýna holandského typu postaveného na vrcholu kopce Větrák dnes zůstalo jen obvodové zdívo do výšky šesti metrů zarostlé hluboko v lese. Vnější průměr mlýna je 8,7 m a tloušťka zdi u paty jeden metr. Směrem nahoru se tloušťka zmenšuje dvěma římsami o 12 cm na vnější straně a to vždy po dvou metrech výšky. Na stavbu byl použit lomový kamen a cihly na klenby a ostění.

O počátku větrného mlýna nejsou žádné písemné ani kartografické zprávy. Podle ústního podání pracoval do poloviny 19.stol. a sloužil také na lisování řepky olejné. V sedmdesátých letech minulého století pracovníci památková péče uvažovali o zařazení objektu mezi chráněné. Nestalo se tak, a proto se zbytky zdíva zarostlé uprostřed hustého smrkového lesa postupně rozpadají.

Pokorný:

Ze zděného větrného mlýna v Radvanově zachovaly se trosky na pozemkové parcele č. 382/1 (308). Toto místo leží asi 350m na SSZ od středu Radvanova (309). Místo se nazývá dosud Větrák.

O počátcích větrného mlýna není v Radvanově písemných zpráv. Podle ústního podání byl mlýn v činnosti asi do poloviny 19. století (310), avšak Katastrální oceňovací elaborát z té doby mlýn neuvádí. Pozemek náleží dnes Čs. státním lesům (311).

Podle sdělení Státní památkové správy bude objekt po prohlídce navržen k chránění, neboť zděná konstrukce mlýna je důkladná (312). Zřícenina větrného mlýna je asi 602m n. m.(313).

(308) GÚ - ČSAV, VM - Č, čj. 126/58, sdělení OÚGK - OMS ve Voticích z 3.4. 1958. Zpráva rady MNV v Radvanově uvádí, že zbytky větrného mlýna jsou na pozemkové parcele č. 385. Podle katastrální mapy byla pozemková parcela č. 382 roku 1830 rolí a sousední, malá pozemková parcela č. 385, pustinou. Stejnou situaci zobrazuje i katastrální mapa z r. 1908 (GÚ - ÚAGK, SK, OM, i.č. 6410, 1908). Na obou mapách je na pozemkové parcele č. 385 vyznačen výškový bod, ale nikoli zbytky stavby větrného mlýna.

(309) GÚ - ÚAGK, SK, OM, katastrální mapa i.č. 6410, Radvanov, 1840 (stav r. 1830). Za upozornění na lokalitu a obsažnou zprávu děkujeme Bohumilu Kleandrovi, konservátoru z Mladé Vožice.

(310) Zpráva rady MNV v Radvanově ze 7.4. 1958 GÚ - ČSAV, VM - Č, čj. 135/58 uvádí sdělení starého pamětníka Františka Mrázka, že mlýn byl naposledy v chodu asi před 110 lety. Podle B. Kleandra (GÚ - ČSAV, VM - Č, sdělení MNV v Mladé Vožici - Krchovo městské museum - z 8.10. 1956) prý mlynář v sousední obci Horní Kouty podplatil stárka větrného mlýna, aby se přičinil o jeho zastavení. Potom si z větráku koupil mlecí kameny, které se mu osvědčily na dlouhá desetiletí.

(311) Sdělení rady MNV v Radvanově ze 7.4. 1958. Srovnej i sdělení téhož MNV ze 4.8. 1970 (Novotný) (GÚ - ČSAV, VM - Č).

(312) GÚ - ČSAV, VM - Č, sdělení SPS z 30.3. 1957, č. 4379/1957.

(313) Státní mapa 1:5000 - odvozená, list Pacov 8-5, 1954.

Historie

Architektura

Stará osada
Typ
Dominantní stavební konstrukce
Historická prvky

Zlín
Horní
Základ - kamenná
Estetika
• Kamenné prvky

- rúha, stany, najmäť, mnoho klenob zrkazých,
- chvej drevá – vnútri proti sebe chvej cca 200 st. klenby a ozdobí z chvej
- vnútri priemer 6,7 m, sifonový materiál, krížová zrážka,
- klenob ozdobná, cca 10 cm, vnútorný stĺpec, vnútri 2x cca 12-14 cm odsádky, prvky vo výš 2 m nad zem.
- celková výška cca 6 m, obrubujú z venku.

Zaujímavé je vrstva z chvej cca v 2 m, pak dať!

Tlačňák archív 162014

STAVĚRNÍ PLÁN VĚTRNÉHO MLÝNA U RADVANOVA NA MLADOVOŽICKU

Daniel Kovář

Jiní Češi, jak mámo, opývali dostanem tekoucí vod v podobě tek, říkad a potok. Voda tedy poskytovala od středověka základní hmotu sílu pro mlýny, kurny, stopy a další podobná technická zařízení. Mnohem vzácněji byl využíván dravý výmnožný rábní přídavní energie, což viz. V letech 2010–2011 usilovali Jiří Fiedlák a Prácheňského muzea v Písku a autor tohoto příspěvku poruchový průzkum mlýna, kde z historických záznamů došlo na existenci větrného mlýna, což podle rybníckých porucháků předtím vje postých devět lokalit. Výsledkem se stalo zjištění, že «větrník» vznikla boce stopy v Klíněna na Mléčkově se podařilo zachytit nevytvarované řídky základů, a tak včetně jednom výmnožm panáčkou tohoto druhu v přibližném provedení zleňka zřizování mlýna na vrchu nad Radvanovem, 2,5 kilometru jižovýchodně od Mladé Vošice.¹ Po očištění stánku byl samotí ugotavení na jeden zájmový archívni dokument, který se týká ještě nedávno stáhnout větrného mlýna, a nice starobní plán z roku 1855.² Tento ujednání doklad je předsítem národnostního příspěvku.

V polovině 19. století byla majitelkou zámku a velkostatek Radvanova paní Anna Vamberec, manželka pražského měřiča Jana Vamberec, k hospodářskému zřízení nice patří vodní mlýn vjevy Nory, avšak například se mlýna nemají přitýci rozhodla zříditi ještě dříve mlýn, poháněný alim vjevu. Vysoká bočí nádrž nad panským dvorem se pro takový účel velmi dobře hodila, neboť přibližně větrná osudních klenby a k vrcholů mlýna volně vá vje ze všech směrů. Na objednávku Vamberec vypracoval stavěrní plán stánku na jule 1855 skonservý stavěrní mlýna Antonín Mláček a die 22. května 1855 byl schválen úředněm okrajním hejmanem. (Jak se postují tekoucí, k molitaci mlýny v síle podobě tekoucí.) Výšera je proveden na jedním archu papíru, upatien pečeti hospodářského ředitelství stánku Radvanova

1) Kovář, Daniel – FIEDLÁK, Jiří. Historicko-geografický průběh zemědělských stopy mlýna v janské Čechách. vjevy, nč. 48, 2011, s. 207–221.
 2) Símě státní archív v Třebíči, oddělení reprodukce dokumentů. Za upomínání na plán, takže stavěrní jako mlýna a poskytnutí replikací stánku, postí bočím úředním archívem, klenby mlýna Třebíči, oddělení ředitelství Radvanova, mlýny a jednatelské pečeti Státního ústředního archívu v Třebíči, obsahuje pozem. ternu panovnícké agenty a postáka 19. mlýna.

108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500

11. Radvanov – detail stáby se měřicí chvěy v doměnované základě v přístřeší větrného mlýna. Snímek autor, červen 2010.

Technologické vybavení

- Zcela bez technologie aj.

Popis technologického vybavení

Technologické vybavení

Stopy po neexistující mlýnské technologii

Doplňkový provoz

Doplňkový provoz - popis

Historické prvky

Parametry

Literatura a pramenyZajímavostiOstatníPodle ústní informace z roku 1956 od obyvatele Mladé Vožice B. Kleandera lze usuzovat, že se již v době fungování mlýna objevoval "špinavý konkurenční boj" Mlynář ze sousední obce Horní Kouty údajně podplatil stárka větráku, aby se přičinil o jeho zastavení. Potom si z větráku koupil mlecí kameny, které mu sloužily ještě

mnoho desetiletí.FotogalerieZákladní obrázky

Současné fotografie - interiér - detaily

stavebních prvků

Historické fotografie a pohlednice

